

Sygn. akt IV Ka 235/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2014 roku.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Sławomir Gosławski

Sędziowie SSO Tadeusz Węglarek

SR del. Mariusz Wieczorek (spr.)

Protokolant Karol Depczyński

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Piotrkowie Trybunalskim Violetty Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 06 czerwca 2014 roku

sprawy **I. K. (1)**

oskarżonej z art. 270§1 kk, art. 284§1 kk w zw. z art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 12 kk

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 28 lutego 2014 roku sygn. akt II K 325/13

na podstawie art. 437§1 kpk, art. 633 kpk, art. 636§2 kpk, art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 49 poz. 223 z 1983 roku z późniejszymi zmianami) **utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;**

zasądza od oskarżycieli posiłkowych M. M. (1) i A. M. (1) kwoty po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem opłaty za druga instancję oraz kwoty po 10 (dziesięć) złotych tytułem zwrotu wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt IV Ka 235/14

UZASADNIENIE

I. K. (1) została oskarżona o to, że:

1. w dniu 31.07.2012r. w P. przy ul. (...)w lokalu po byłej

(...)nie będąc osobą uprawnioną wystawiła pisemne rozwiązanie umowy o pracę z dniem 31.07.2012r. z pracownicą (...) s.c.A. M.M. M.z siedzibą w P.przy ul. (...)K. R., które opieczętowała i podpisała jako „właściciel (...)G.I. K. (1)”, a następnie przekazała ten dokument jako autentyczny K. R., to jest o czyn z art. 270 § 1 kk

2. w okresie od 01 do 09.08.2012r. w P.działając w celu

osiągnięcia korzyści majątkowej w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru przy ul. (...)w lokalu po byłej (...)przywłaszczyła znajdujący się na terenie hurtowni towar o łącznej wartości 83.842,10 zł będący własnością firmy (...) s.c.A. M.M. M.z siedzibą w P. przy ul. (...)w ten sposób, że nie będąc uprawniona sprzedawała

go w imieniu w firmy swoje córce A. K. prowadzącej firmę (...). K. na potwierdzenie czego wystawiła w imieniu (...) s.c. fakturę VAT nr (...) z 01.08.2012 r. na kwotę 17.271,64 zł i 11 dokumentów wydania zewnętrznego towaru WZ z dnia 01.08.2012 r., które ostemplowała imienną pieczęcią pracownicy (...) s.c. K. R., a następnie dokument ten przedłożyła jako autentyczne w (...) s.c. W. G. E. G. przy ul. (...) świadczącemu usługi (...) s.c. W. G. (2), czym działała na szkodę (...) s.c., to jest o czyn z art. 284 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk

Wyrokiem z dnia 28 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. w sprawie sygn. akt **II K 325/13** oskarżoną I. K. (2) uniewinnił od popełnienia zarzucanych jej czynów, a kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Powyższy wyrok został zaskarżony w całości apelacją na niekorzyść oskarżonej przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych A. M. (1) i M. M. (1), natomiast Prokurator Rejonowy w Piotrkowie Tryb. nie zaskarżył powyższego wyroku.

Apelacja pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych wywiezioną została z podstawy **art. 438 pkt 1,2,3 kpk** i zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego art. 270 § 1 kk poprzez błędną wykładnię i uznanie, iż

- wystawienie dokumentu w postaci oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę przez osobę nieuprawnioną i opatrzenie tegoż dokumentu pieczęcią firmową oznacza, iż dokument ten jest autentyczny, a opisana wyżej czynność stanowi ewentualnie prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia,

- błędnej wykładni pojęcia „autentyczny” i uznanie, iż ostemplowanie pieczęcią imienną dokumentu przez osobę nieuprawnioną (byłego wspólnika) identyfikuje tym samym wystawcę dokumentu w sposób zgodny z rzeczywistością, w sytuacji, gdy wystąpienie wspólnika ze spółki powoduje, iż oznaczenie funkcji „właściciel” nie może odpowiadać rzeczywistemu stanowi rzeczy,

- wystawienie dokumentu w postaci faktury VAT przez osobę nieuprawnioną i opatrzenie tegoż dokumentu imienną pieczęcią byłego pracownika, innego aniżeli osoba sporządzająca dokument oznacza, iż oskarżony nie dopuścił się podrobienia dokumentu, bowiem nie znalazły się na w/w dokumencie podpisy identyfikujące wystawcę,

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a w szczególności art. 7 kpk, art. 410 kpk, art. 424 kpk, a polegające na:

- niezasadnej odmowie wiarygodności wyjaśnieniom oskarżycieli posiłkowych A. i M. M. (1) konsekwentnie przytaczających okoliczności popełnionych przez oskarżoną przestępstw i wykazujących świadome i z góry zamierzone zachowanie oskarżonej I. K. (1) i uznanie przez sąd merita, iż oskarżyciele posiłkowi składali swe zeznania przez pryzmat „pozostawienia oskarżonej z całym bagażem kłopotów, od jakich sami chcieli sami pośpiesznie próbować się uwolnić”, a nadto, iż wyolbrzymiali oni zachowanie oskarżonej, do którego wcześniej ją upoważnili,

- niezasadnej odmowie wiarygodności wyjaśnieniom oskarżycieli posiłkowych A. i M. M. (1) w zakresie, w którym Sąd uznał, iż podnoszone wobec oskarżonej zarzuty stanowią wyłącznie odwet na I. K. (1) i chęć spowodowania po jej stronie jak najbardziej dolegliwych skutków,

- niezasadnym uznaniu za wiarygodne wyjaśnień oskarżonej I. K. (1), wyjaśniającej, iż myślała ona, że jest uprawniona do wystawienia dokumentu – wypowiedzenia umowy o pracę oraz do sprzedaży ruchomości, w sytuacji, gdy oskarżona знаła skutki i konsekwencje wystąpienia ze spółki cywilnej, bowiem wszelkie czynności przedsięwzięła po konsultacji z profesjonalnym pełnomocnikiem, a nadto po wystawieniu wypowiedzenia umowy o pracę M. M. zadzwoniła do oskarżonej kwestionując jej uprawnienia do wystawienia takiego dokumentu.

3. błąd w ustaleniach faktycznych mający wpływ na orzeczenie, a polegający na:

-bezzasadnym ustaleniu, iż opatrzenie dokumentu – rozwiązania umowy o pracę z zastosowaniem skróconego okresu wypowiedzenia, wręczonego jednej z pracownic hurtowni (...)K. R.i opatrzenie go pieczęcią imienną, którą jako współnik posługiwała się oskarżona oraz nagłówkową pieczęcią firmy było przypadkowe i „odruchowe”,

- bezzasadnym ustaleniu jakoby oskarżona I. K. (1)nie miała specjalistycznej wiedzy prawniczej, a co się z tym wiąże, iż nie mogła mieć wiedzy co do okoliczności, iż nie była ona uprawniona do wystawienia dokumentu - rozwiązania umowy o pracę z zastosowaniem skróconego okresu wypowiedzenia, oraz do sprzedaży ruchomości z hurtowni (...)gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż po wystąpieniu ze spółki miała ona pełną świadomość, że nie jest uprawniona do rozporządzenia ruchomościami,

- bezzasadnym ustaleniu, iż po otrzymaniu wypowiedzenia umowy spółki przez A. i M. M. (1) pismami z dnia 25 lipca 2012r., oskarżona uznała, że spółka przestała istnieć w sytuacji, gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż wiedziała ona o tym, że wypowiedzenia złożone przez A. i M. M. (1) są bezskuteczne, a byt spółki nie został przerwany.

W konkluzji pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych popierał własną skargę apelacyjną i wnioski w niej zawarte.

Natomiast Prokurator Okręgowy i obrońca oskarżonej wnosili o nie uwzględnienie skargi apelacyjnej pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych i utrzymanie w mocy zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Apelacja pełnomocnika oskarżyciel posiłkowych nie zasługiwała na uwzględnienie.

Po pierwsze przechodząc do rozważań szczegółowych należy podnieść, iż zarzut apelacyjny pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, a dotyczący naruszenia przepisów postępowania, błędów w ustaleniach faktycznych, a poprzez to błędnej oceny dowodów był całkowicie niezasadny i nie miał oparcia w materiale aktowym.

Wbrew twierdzeniom zawartym w apelacji, ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji, a dotyczące braku sprawstwa oskarżonej I. K. (1) są prawidłowe, gdyż stanowią wynik nie budzącej żadnych zastrzeżeń oceny zebranych w sprawie dowodów. Apelacja nie wykazała w żaden sposób, aby rozumowanie Sądu I instancji, przy ocenie zgromadzonych w sprawie dowodów było wadliwe, bądź nielogiczne. Zarzuty pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych przedstawione w apelacji, mają w istocie charakter polemiczny i opierają się wyłącznie na odmiennej ocenie zebranych w sprawie dowodów.

Do poczynienia prawidłowych ustaleń faktycznych, to jest do ustalenia, iż oskarżona I. K. (1) nie dopuściła się zarzucanych jej przestępstw, uprawniały Sąd meriti właśnie jej wyjaśnienia, zeznania świadków, które znajdowały pełne potwierdzenie w załączonych dokumentach dotyczących spółki cywilnej (...), a ocena w/w dowodów została dokonana przez Sąd I instancji wszechstronnie, we wzajemnym ich kontekście z innymi dowodami, zgodnie z wiedzą i doświadczeniem życiowym i jako taka w pełni korzysta z ochrony art. 7 kpk.

Pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych podnosząc w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych oraz naruszenia przepisów postępowania (art.7kpk, art.424kpk, art.410kpk) wskazując, że w toku przedmiotowego postępowania karnego zostały ujawnione wystarczające dowody wskazujące na sprawstwo i winę oskarżonej co do zarzucanych jej czynów – z art. 270§ 1 kk, art. 284 § 1 kk w zw. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w zw. z art. 12 kk, nie dostrzega, lub nie chce dostrzec, iż przewod sądowy nie dostarczył wystarczających dowodów sprawstwa oskarżonej, co do zarzucanych czynów.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił wszystkie okoliczności i dokumenty związane z powstaniem, funkcjonowaniem i zmianą składu osobowego spółki cywilnej (...), uchwały pełnego składu jej wspólników z dnia **16 lipca 2012 r.** a także okoliczności towarzyszące wychodzeniu wspólników z w/w spółki, w postaci wszystkich oświadczeń woli wspólników o wypowiedzeniu udziałów w w/w spółce cywilnej i korespondencję, jaką strony wymieniały poczynając od dnia **8 sierpnia 2012 r.** Wskazał Sąd meriti na jednoznaczny przekaz pochodzący z dokumentów (przez nikogo niekwestionowanych) wskazujący na negatywną atmosferę kończącej się wspólnej działalności wszystkich (...) spółki (...), rozłam i chaos w tej działalności, wzajemne podejrzania, brak współdziałania i wręcz „prześciganie się” wszystkich wspólników w wychodzeniu ze spółki cywilnej (z natychmiastowym skutkiem), w sytuacji wcześniejszych wypowiedzeń z zachowaniem terminów (A. i M. M.). Sąd I instancji zasadnie przyjął, iż działania dotychczasowych wspólników w takiej sytuacji przypominały prawdziwy „wyścig” z czasem – wyjścia z zadłużonej, obciążonej zobowiązaniami spółki (...). Dlatego nie mogły być uznane za wiarygodne twierdzenia oskarżycieli posiłkowych, iż sytuacja samej spółki cywilnej (...) od początku była oczywista i jednoznaczna pod względem prawnym. Zaprzecza temu nawet wyrok i uzasadnienie Sądu Okręgowego w Łodzi Wydział X Gospodarczy w sprawie X GC 7745/12, gdzie wyrażono pogląd, iż w związku z wypowiedzeniami wszystkich wspólników tak naprawdę z dniem 25 lipca 2012r. spółka cywilna (...) uległa rozwiązaniu, a współwłasność łączna uległa przekształceniu we współwłasność ułamkową byłych wspólników. Zatem Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, iż w tak dynamicznie rozwijającej się sytuacji, wzajemnych wypowiedzeniach ze skutkiem natychmiastowym o wystąpieniu ze spółki, braku porozumienia i komunikacji między dwoma stronami wspólników, oskarżona I. K. (1) mogła być przekonana, iż spółka cywilna (...) przestała istnieć. Trafnie Sąd uznał, że oskarżona opierając się na jednoznacznej uchwale z dnia 16 lipca 2012r., według której wszyscy wspólnicy doszli do porozumienia tylko w jednej kwestii - o potrzebie likwidacji przedmiotowej hurtowni (...) mieszczącej w lokalu oskarżonej i sprzedaży znajdującego się tam towaru po obniżonej cenie, miała prawo uznać, że w takiej sytuacji po dniu 25 lipca 2012r. te ustalenia nadal są aktualne i należy dokonać rozwiązania umowy o pracę z pracownicą hurtowni (...) i sprzedaży towaru z likwidowanej hurtowni. Prawidłowo Sąd I instancji wskazał, iż oskarżona wówczas nie miała żadnej wiedzy o kontynuowaniu trwania spółki cywilnej (...), już tylko w dwuosobowym składzie przez oskarżycieli posiłkowych, ani o zmianie co do dalszych losach towaru. Bowiem o zmianie przeznaczenia towaru z likwidowanej hurtowni oskarżyciele posiłkowi zdecydowali dopiero uchwałą z dnia **30 lipca 2012 r.**, nie informując o jej treści I. K. (1) – faktycznej dysponentki w/w towaru, wcześniej upoważnionej do jego sprzedaży. Dowodem takiej sytuacji są dalsze działania podejmowane już przez oskarżycieli posiłkowych, którzy dopiero z dniem **8 sierpnia 2012 r.** uruchomili korespondencję w imieniu dwuosobowej spółki (...) wobec oskarżonej i jej męża, po zapoznaniu się z transakcją oskarżonej zakomunikowana księgowemu spółki – (...).

Zarzuty skarżącego o niezasadnej odmowie przez sąd I instancji waloru wiarygodności twierdzeniom oskarżycieli posiłkowych o celowym, zamierzonym działaniu oskarżonej, iż zarzuty podnoszone przez nich wobec oskarżonej nie są wyolbrzymiane, czy nie stanowią próby odwetu, że oskarżona знаła skutki i konsekwencje wystąpienia ze spółki bo konsultowała się z profesjonalnym pełnomocnikiem, nie mają pokrycia w materiale aktowym. Niewątpliwym faktem jest to, że oskarżona nie ukrywała ani dokonanej wypowiedzenia umowy o pracę z pracownicą K.R., ani też dokonanej transakcji - sprzedaży towarów z likwidowanej hurtowni swojej córce. Bowiem w dniu **8 sierpnia 2012 r.** rozwiązanie umowy o pracę z dnia 31 lipca 2012 r. oraz fakturę VAT z dnia 1 sierpnia 2012 r. wraz z załącznikami (WZ), które I. K. (1) sama sporządziła - oskarżona skierowała do obiegu dokumentacyjnego firmy (...), w tym do biura podatkowego, licząc na zaliczenie tej transakcji do przyszłego rozliczenia majątku spółki cywilnej, udziałów wspólników, które nie nastąpiło do chwili obecnej. Trafnie sąd meriti przyjął, iż zeznania oskarżycieli - M.i A. M. (1) są tendencyjne, pomniejszające swój udział w całym splocie zdarzeń i faktów, zapominając, iż również oni przez ten czas pomiędzy 25 lipca 2012r. a 8 sierpnia 2012r. korzystali z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, iż o swoich decyzjach o kontynuowaniu dalszego trwania spółki (...) w składzie 2 osobowym nie informowali oskarżonej i jej męża, tak samo, jak o anulowaniu uchwały z dnia 16.07.2012r. o likwidacji hurtowni (...) i sprzedaży towarów tam się znajdujących. Prawidłowo sąd I instancji w oparciu o zachowania podejmowane przez wszystkich wspólników spółki cywilnej (...) w okresie między 16 lipca 2012 roku a 8 sierpnia 2012 roku, które układały się w logiczny ciąg wydarzeń, odczytał „sprzeczne” intencje oskarżycieli posiłkowych. Bowiem z jednej strony oskarżyciele posiłkowi w trakcie postępowania karnego konsekwentnie dążyli do wykazania, iż wskutek działania oskarżonej – sprzedaży towaru z byłej hurtowni,

ponieśli szkodę materialną na kwotę opisaną w akcie oskarżenia, ale z drugiej już strony nie wykazywali żadnego zainteresowania -restytucją rzeczywistej poniesionej przez nich szkody, poprzez np. zwrot towaru w naturze. Dlatego Sąd I instancji zasadnie uznał, iż zarzuty oskarżycieli posiłkowych wobec oskarżonej są wyolbrzymiane i przerysowane, stanowią próbę umniejszenia swoich działań we wskazanym okresie czasu.

Po drugie należy podnieść, iż zarzut apelacyjny pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych, a dotyczący naruszenia przepisów prawa materialnego z art. 270§ 1 kk był również niezasadny.

Sąd Rejonowy prawidłowo dokonał wykładni art. 270§ 1 kk w kontekście art. 115§1 kk, uznając, iż oba dokumenty stworzone przez oskarżoną w postaci oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę K. R.i faktury VAT dokumentującej transakcję sprzedaży towaru z hurtowni były oryginalne i autentyczne. Poza wszelką dyskusję w sprawie był fakt, że oskarżona I. K. (1)składając w dniu 31 lipca 2012 r. tego rodzaju oświadczenie K. R.nie była już jej pracodawcą. Tym samym wypowiedzenie umowy o pracę nie mogło odnieść zamierzonego rezultatu i jako dotknięte istotną wadą pozostawało bezskuteczne. Nie mniej, jak zasadnie przyjął to sąd meriti nie niosło ono cechy fałszu materialnego, bo pochodziło od samej I. K. (1), zawierało treść dokładnie taką, jaką ona sama mu nadała i przez nią samą zostało podpisane imieniem i nazwiskiem. W rzeczywistości oskarżona nie stworzyła więc pozoru, że pochodzi od niej dokument w istocie sporządzony przez kogoś innego (podrobienie), ani tym bardziej niczego w nim nie modyfikowała, bo dokument wytworzyła samodzielnie i opatrzyła własnoręcznym podpisem (przerobienie). Mimo ostemplowania przez oskarżoną nieaktualną pieczętką, która już nie odpowiadała sytuacji oskarżonej, byłego pracodawcy, nie wskazuje, iż oskarżona dokonała fałszu materialnego w tymże dokumencie, tj. zamachu na ten dokument, bo on pozostał dalej oryginalny i autentyczny. Nie sposób przyjąć, iż zachowanie w/w oskarżonej poprzez posłużenie się takim wypowiedzeniem było przestępstwem popełnionym poprzez trzecią z wymienionych w art. 270 § 1kk form czynności sprawczych tj. „użycie” dokumentu podrobionego albo przerobionego. Choć nie budzi wątpliwości, iż takie wypowiedzenie umowy o pracę nie wywołało prawnych skutków przewidzianych przez prawo pracy, ale kwestionowana czynność była zgodna z wolą pozostałych współników i rychło została konwalidowana poprzez wręczenie pracownicy prawidłowego oświadczenia woli przez M. M. (1). Odnośnie domniemanego posłużenia się „sfalszowanymi” dokumentami ilustrującymi sprzedaż towaru handlowego po likwidowanej hurtowni przez oskarżoną to również oskarżona I. K. (1)posłużyła się dokumentami autentycznymi, które osobiście przygotowała i przedstawiła księgowemu w oryginalnej postaci. Wprawdzie ostemplowała je pieczętką pracownicy, ale także oryginalną, a dokumenty nie zostały przez nikogo podpisane. Trafnie należy przyjąć, iż przedmiotowa faktura VAT dokumentująca sprzedaż towaru z likwidowanej hurtowni (...) została zakwestionowana przez oskarżycieli posiłkowych tylko i wyłącznie z powodu niskiej wartości, która nie odpowiadała wartości remanentowej i nowemu stanowisku oskarżycieli posiłkowych. Potwierdzeniem tego jest brak jakichkolwiek zarzutów co do dalszej części zarzutu z art. 284§1 kk (przywłaszczenia towaru z hurtowni) zarzucanego oskarżonej przy II czynie. Przytaczanie szczegółowych rozważań sądu rejonowego w tym względzie o braku wypełnienia znamion przedmiotowo-podmiotowych czynu z art. 284§1 kk jest zbyteczne.

W świetle powyższego trafnie Sąd I instancji podniósł, że zachowanie oskarżonej na tle całokształtu okoliczności sprawy i zgromadzonego materiału dowodowego, należy rozpatrywać wyłącznie w kategoriach ewentualnego deliktu cywilnego, który strony stosunku cywilnoprawnego winny rozstrzygnąć w toku procesu cywilnego np. rozliczeń finansowych między byłymi współnikami spółki cywilnej (...) co do jej majątku, udziałów, nakładów itd., a które to rozliczenie jak wynika z akt nie nastąpiło do chwili obecnej. Dlatego trafnie Sąd meriti uznał, że oskarżona swoim zachowaniem nie wypełniła znamion obu czynów opisanych w akcie oskarżenia.

Reasumując powyższe rozważania, stwierdzić należy, iż Sąd Odwoławczy nie dopatrył się w przedmiotowej sprawie błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia. Tak samo chybiony był zarzut naruszenia prawa procesowego i prawa materialnego. Tym samym brak było podstaw do uwzględnienia wniesionej apelacji pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych.

O kosztach postępowania odwoławczego oraz o opłacie karnej, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisów wskazanych w części dyspozytywnej wyroku.